

Sygn. akt V U 1035/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Justyna Alfawicka

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku T. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania T. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 26 sierpnia 2015 r.

znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt: VU 1035/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 sierpnia 2015 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., odmówił wnioskodawcy T. K. prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wskazując, że udowodnił on jedynie 7 lat, 1 miesiąc i 29 dni takiej pracy, wobec wymaganych co najmniej 15 lat. Organ rentowy podał, że nie zaliczył wnioskodawcy do szczególnego stażu pracy jego zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w L. w okresie od 2 maja 1984r. do 31 marca 1994r., gdyż w świadectwie pracy w warunkach szczególnych za ten okres podano stanowiska niezgodne z powołanymi przepisami branżowymi, a nadto zebrana dokumentacja nie pozwalała na ustalenie wymiaru czasu pracy wnioskodawcy, ani przynależności resortowej zakładu pracy.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył wnioskodawca T. K., domagając się zaliczenia mu do stażu pracy w warunkach szczególnych następujących okresów zatrudnienia w okresie zakwestionowanym przez organ rentowy, twierdząc, że stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał wtedy pracę opisaną w świadectwie pracy nie uwzględnionym przez ZUS. Wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu spornego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił:

Wnioskodawca T. K. urodził się (...) Jego ogólny staż ubezpieczeniowy wynosi 25 lat, w tym 4 lata, 6 miesięcy i 21 dni okresów uzupełniających z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym. Organ rentowy uznał wnioskodawcy staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 7 lat, 1 miesiąca i 29 dni.

Wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

/ bezsporne/

W okresie od 2 maja 1984r. do 31 marca 1994r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w L. w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracował na Oddziale konstrukcji stalowych. Oddział ten zajmował się kompleksową produkcją elementów metalowych dla różnych budowli i urządzeń, wykonywanych na potrzeby kopalń (...). Konstrukcje miały różne rozmiary, od małych elementów ważących 5-10 kg do kilkumetrowych słupów ważących kilka ton. Na oddziale na jednej hali pracowały głównie brygady spawaczy, ślusarzy, tokarzy, blacharzy, malarzy antykorozyjnych i piaskarzy, w których pracowali też pracownicy fizyczni niewykwalifikowani, wykonujący prace pomocnicze. Wnioskodawca pracował na następujących stanowiskach:

- robotnik budowlany – od 2 maja 1984r. do 31 sierpnia 1985r.,
- malarz konstrukcji-piaskarz – od 1 września 1985r. do 10 listopada 1985r.,
- robotnik gospodarczy przy pracach ciężkich – od 11 listopada 1985r. do 10 lutego 1986r.,
- malarz konstrukcji-piaskarz – od 11 lutego 1986r. do 2 listopada 1986r.,
- robotnik transportowy załadowniczy i wyładowniczy – od 3 listopada 1986r. do 31 grudnia 1990r.,
- robotnik budowlany – od 1 stycznia 1991r. do 31 października 1991r.,
- robotnik niewykwalifikowany – od 1 listopada 1991r. do 31 marca 1994r.

We wszystkich tych okresach przydzielony był do brygady, w której obowiązki były mieszane i skupiały się głównie na malowaniu zespawanych elementów minią i środkami antykorozyjnymi oraz ich piaskowaniu, a nadto na transportowaniu elementów do malowania ze stanowisk pracy spawaczy i tokarzy, ślusarzy. Prace w brygadzie były dzielone w ten sposób, że część osób pracowała przy malowaniu i piaskowaniu a część w transporcie, a po pewnym czasie była zmiana ról. Transport odbywał się w ramach jednego oddziału, na odcinku ok. 25 metrów. Gdy wnioskodawca nie piaskował lub nie malował minią, to przewoził elementy zespawane spod suwnic spawaczy i stanowisk innych pracowników na stoły, gdzie konstrukcja była rozkładana i szykowana do piaskowania. Po piaskowaniu i malowaniu ładował elementy w celu ich transportu do kopalń albo składował je na placu niedaleko swojego stanowiska pracy. Wnioskodawca transportował różne elementy od 4-5 kg, a także ciężkie, wymagające współpracy kilku osób, jak również elementy kilkutonowe. Cięższe przedmioty były ładowane przy pomocy dźwigu.

Pracodawca wystawił wnioskodawcy świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach nr 7696, w którym wskazano, że wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu prace polegające na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach w ruchu oraz ciężkie prace ładunkowe i wyładunkowe w okresach: od dnia 2 maja 1984r. do 2 listopada 1986r. na stanowisku malarza, od 3 listopada 1986r. do 31 grudnia 1990r. na stanowisku robotnika transportowego załadowniczego i wyładowniczego oraz od 1 stycznia 1991 r. do 31 marca 1994r. na stanowisku robotnika niewykwalifikowanego.

dowód: - akta ubezpieczeniowe wnioskodawcy;

- akta osobowe wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w (...): świadectwo pracy nr 7696, angaże, umowa o pracę, karty wynagrodzeń, karta zasiłkowa;

- zeznania świadków: Z. B. , k. 26v , e-protokół od 00:05:40, J. S. – k. 26v-27, e-protokół od 00:15:11 ;

- przesłuchanie wnioskodawcy, k. 27 , e-protokół od 00:23:49 .

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy jest niezasadne.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. na dzień 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 pkt 2., tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Stosownie do treści przepisu art. 32 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W sprawie bezsporne było, że na dzień 1 stycznia 1999r. wnioskodawca posiadał ogólny wymagany okres składkowy i nieskładkowy 25 lat, osiągnął wiek emerytalny 60 lat oraz nie przystąpił do OFE. Spornym pozostawało legitymowanie się przez wnioskodawcę wymaganym 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w sprawie, Sąd podzielił stanowisko organu rentowego, że wnioskodawca nie posiada wymaganego 15 - letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Należy przypomnieć, iż warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku, stale tj. ciągle wykonuje pracę w szczególnych warunkach i nie wykonuje w tym czasie żadnych innych czynności nie związanych z zajmowanym stanowiskiem. Dla oceny czy konkretna praca była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach decydujące znaczenie ma nie sama nazwa zajmowanego stanowiska, a czynności w jej ramach faktycznie wykonywane. Do kognicji Sądu należy samodzielne ustalenie, jakie prace wykonywał wnioskodawca i czy prace te należy zaliczyć do prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Podstawowym dowodem pracy w warunkach szczególnych honorowanym przez ZUS w postępowaniu administracyjnym, jak wynika z ograniczeń dowodowych, nałożonych na ten organ w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe, jest prawidłowo wystawione

przez pracodawcę świadectwo pracy w warunkach szczególnych. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, sąd nie jest związany treścią dokumentów przedkładanych organowi rentowemu, a ubezpieczony może udowodniać okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok SN z 2.02.1996 r., II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239).

Analizując szczegółowo materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, w szczególności akta ubezpieczeniowe i osobowe wnioskodawcy, jak również zeznania świadków i przesłuchanie wnioskodawcy, Sąd uznał, że ewentualnie tylko praca wnioskodawcy w okresach od 1 września 1985r. do 10 listopada 1985r. i od 11 lutego 1986r. do 2 listopada 1986r. mogłaby być zakwalifikowana jako praca w warunkach szczególnych na stanowisku malarza konstrukcji-piaskarza, jako odpowiadająca pracy ujętej pod poz. 72 i 80 w Dziale III Wykazu A w.w. rozporządzenia z 1983 r. Miała ona charakter mieszany, jednak wszystkie obowiązki odpowiadały pracom w warunkach szczególnych w przemyśle metalowym. Uznając za wiarygodne wyjaśnienia wnioskodawcy, z których wynika jednoznacznie, że w jego brygadzie panował podział prac i rotacja stanowisk malarzy i robotników transportowych, a nadto opierając się na szczegółowych informacjach o zajmowanych przez odwołującego stanowiskach z karty zasiłkowej ze spornego okresu, Sąd uznał, że w podanych okresach wnioskodawca miał powierzone obowiązki polegające na malowaniu minią i piaskowaniu.

Jednakże Sąd pominął szczegółowe rozważania odnośnie dwóch powyższych okresów, bowiem ich łączny wymiar jest niewystarczający do przyznania spornego świadczenia. Zsumowanie wyżej wskazanych okresów z ustalonym przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji stażem pracy w warunkach szczególnych, nie da łącznie wymaganego co najmniej 15-letniego szczególnego stażu pracy. Jednocześnie brak jest podstaw, by do szczególnego stażu pracy wnioskodawcy zaliczyć mu pozostałe sporne okresy.

Z zeznań świadków oraz z przesłuchania wnioskodawcy jednoznacznie wynikało, że prace transportowe elementów stalowych przeznaczonych do piaskowania i malowania dotyczyły różnorodnych elementów, zarówno niewielkich o masie ok. 5-10 kg, jak i na tyle dużych i ciężkich, że konieczne było współdziałanie kilku pracowników przy ich ręcznym przenoszeniu lub nawet użycia dźwigu. Wynikało to z tego, że na oddziale pracowały brygady spawaczy, którzy spawali konstrukcje o różnych -także znacznych- rozmiarach, ale były też brygady tokarzy, blacharzy i ślusarzy, którzy wykonywali drobne elementy konstrukcyjne. Taki zakres produkowanych elementów stalowych na oddziale wnioskodawcy oraz ustalony zakres obowiązków wnioskodawcy, wyklucza uznanie jego prac transportowych za prace w warunkach szczególnych wymienione w Wykazie A w dziale VIII pod pozycją 1 w.w. rozporządzenia, tj. ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe. Skoro bowiem poza elementami dużymi i ciężkimi przenosił także elementy lekkie, drobne, to nie sposób stwierdzić, że stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jego prace załadunkowe i wyładunkowe były ciężkie.

Jednocześnie wobec tego, że niektórzy pracownicy na oddziale wnioskodawcy – na przykład ślusarze, tokarze - nie wykonywali prac zaliczanych do prac w warunkach szczególnych w rozumieniu w.w. rozporządzenia, to obowiązki wnioskodawcy w zakresie transportu elementów do malowania na tym oddziale nie można też ocenić jako odpowiadające pracom w transporcie wewnętrznym między stanowiskami pracy w wydziałach, w których wykonywane prace wymienione są w wykazie (Wykaz A, Dział III poz. 67 rozporządzenia). Możliwość zaliczenia prac transportowych wewnątrzwydziałowych między stanowiskami jest możliwy tylko wtedy, gdy na danym wydziale na wszystkich stanowiskach lub na zdecydowanej przeważającej liczbie tych stanowisk wykonywane są prace w warunkach szczególnych w rozumieniu w.w. rozporządzenia.

Prace wykonywane przez powoda w spornym okresie nie polegały też na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz nie były pracami budowlano-montażowymi czy budowlano-remontowymi na oddziałach w ruchu, jak wskazano w świadectwie pracy nr 7696, wystawionym przez pracodawcę – co wprost wynika z jego wyjaśnień i zeznań świadków.

W konsekwencji powyższych ustaleń należało stwierdzić, że wnioskodawca nie wykazał, że legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach, który wynosi co najmniej wymagane 15 lat, zatem nie spełnia wymogu określonego

w § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.